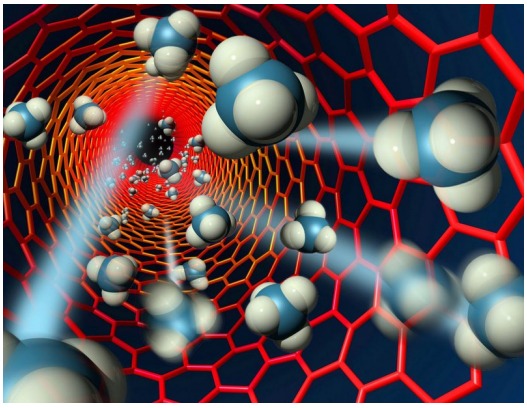
Davos, tecnologia, formació i treball

La nanotecnologia es configura com a la base d'un nou paradigma tecnoecon mic. Foto: ARXIU.

Dies de Fòrum Econòmic Mundial a Davos (Suïssa). Per als no avesats, Davos és la trobada anual de l'ortodòxia econòmica. És com la setmana dels Òscars de la indústria global. Directius de multinacionals, empresaris, financers, representants d'organismes econòmics internacionals, polítics i acadèmics, fan una trobada anual als Alps i discuteixen estudis elaborats sobre la situació i les tendències de l'economia mundial.

La intel·ligència artificial i l'aprenentatge de les màquines ('machine learning'), la robòtica, la nanotecnologia, la impressió 3d i la genètica i la biotecnologia, es configuren com a la base d'un nou paradigma tecnoeconòmic que s'interrelaciona amb canvis socials i culturals de primer ordre (revolució industrial)

Aquest any ha passat una cosa sorprenent. Les cròniques ens informen que després de molts anys de lideratge del sector financer, Davos ha pivotat cap a la tecnologia. Alguna cosa important està passant dins dels entramats del poder global. El tema central d'aquesta edició ha estat la quarta revolució industrial.

Em centraré avui en l'estudi sobre el futur del treball, elaborat a partir d'una enquesta valorativa a responsables estratègics i de recursos humans de les 371 empreses més grans del món (13,5 milions de treballadors a les 15 principals economies del planeta). El qüestionari té quatre blocs: motors del canvi, tendències del treball, habilitats i competències i estratègies d'ocupació.

Al meu entendre, els principals resultats de l'estudi són els següents. Després de l'explicació dels resultats, i en un nou paràgraf, els meus comentaris crítics.

Primer. Es constata una nova onada tecnològica d'utilitat general, que reforça i aprofundeix l'onada de les tecnologies digitals i l'era de la informació i el coneixement (tercera revolució industrial). La intel·ligència artificial i l'aprenentatge de les màquines (machine learning), la robòtica, la nanotecnologia, la impressió 3d i la genètica i la biotecnologia, es configuren com a la base d'un nou paradigma tecnoeconòmic que s'interrelaciona amb canvis socials i culturals de primer ordre (revolució industrial). Aquesta nova onada, que es materialitzarà amb força durant els pròxims cinc anys, té implicacions cabdals en l'estructura del treball. A títol d'exemple, les feines més demanades el 2015, el 2005 no existien. Un 65% dels nens que s'escolaritzen avui treballaran en feines que encara no existeixen.

Plou sobre mullat. Més pressió sobre els sistemes educatius. Si els sistemes públics no es posen les piles i no encaren la reforma urgent de l'educació, em temo que el rol de l'aprenentatge com a ascensor social i com a garant de la igualtat d'oportunitats corre un risc notable de desaparèixer. Cal que anem molt més enllà de les lleis educatives de cada quatre anys. El currículum per competències, la interdisciplinarietat per projectes, la interacció persona-màquina, el treball en equip, l'excel·lència educativa, la reorganització dels centres educatius (especialment la seva política de recursos humans), la proximitat amb els mercats de treball, l'ús intensiu de la tecnologia i la formació dels docents són clau per al futur. I una cosa més. Tot això no es pot fer amb els recursos actuals. És l'hora de prioritzar. I no se m'acut millor política de capitalització social que invertir en

educació. Sense societat de l'aprenentatge no hi ha quarta revolució industrial. Tic, tac, arriba l'hora de la veritat. Si no ho fa la política pública, ho farà la iniciativa privada.

Segon. Entre el 2015 i el 2020 la nova onada tecnològica reduirà el treball global en 5,1 milions de llocs de treball. Aquesta reducció neta s'explica per una pèrdua de 7,1 milions de llocs de treball (dues terceres parts de les quals en tasques d'oficina i d'administració) i la creació de 2 milions de llocs de treball en tasques vinculades amb el treball amb ordinadors, matemàtiques, arquitectura i enginyeria.

El ludisme, de moda.

Diverses consideracions. Primera, el ludisme torna a estar de moda. Però, vet aquí les paradoxes del destí. Ara dels perills de les màquines ens n'avisa el capital. No sé què en pensarien els industrials del segle XIX. Segona, i important: la tecnologia que substitueix treball cognitiu no rutinari ja ha arribat. Ja no és només una qüestió de substituir persones que fan treball, cognitiu o no, rutinari. I vet aquí el dilema. Com responem al repte? Ens hi neguem o pugem a la nova onada. Jo sóc partidari de pujar a l'onada. Però, això sí, hem de construir un nou contracte social. Treball continu i autònom, que no vol dir estable, per gestió col·laborativa. Els temps del treball estable per compte aliè en funció de la productivitat s'acaben.

La revolució organitzativa està en marxa. Els nostres fills i les nostres pensions, o el que en queda, ens ho agrairan.

Publicat a:
-L'econòmic 14-02-2016 Pàgina 42

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/4-economia/18-economia/940753-davos-tecnologia-formacio-i-treball.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui